

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS
LIETUVOS SOCIALINIO DARBO TARYBOS POSĖDIS
PROTOKOLAS**

2020-02-12 Nr.
Vilnius

Posėdis įvyko: 2020 m. vasario 12 d.

Posėdžio pirmininkas: Ramunė Jurkuvienė

Posėdžio sekretorė: Indrė Ivanauskienė

Dalyvavo:

1. Lietuvos socialinio darbo tarybos (toliau – Taryba) nariai: Donata Amšiejūtė, Rita Augutienė, Lina Danusevičienė, Ramunė Jurkuvienė, Rita Mickuvienė, Rasa Naujanienė, Justinas Sadauskas, Sigita Šimkienė, Jūratė Tamašauskienė, Violeta Toleikienė, Guoda Vaičekauskaitė.
2. Ne Tarybos nariai: Gaila Matulytė (SADM ministro patarėja).

DARBOTVARKĖ:

1. Tęsiama diskusija apie galimą Socialinių paslaugų įstatymo tobulinimą.
2. Kito posėdžio planavimas

1. DISKUSIJA. Diskusijai buvo naudojama medžiaga, kurią paruošė ir prieš posėdį su visais Tarybos nariais pasidalijo R. Naujanienė, ir Socialinių paslaugų įstatymo projektu, kurį, pagal praėjusiame Tarybos posėdyje naudotą, Tarybos narių ruošimą medžiagą, parengė I. Ivanauskienė.

Posėdžio pradžioje buvo diskutuojama apie galimybę socialinį darbą apibrėžti ir kaip akademinę discipliną. Tarybos narė V. Toleikienė pabrėžė, kad tokiam apibrėžimui turime turėti aiškius argumentus. Tarybos narė R. Naujanienė sakė, kad socialinį darbą galime vadinti akademinė disciplina, remiantis tarptautiniu socialinio darbo apibrėžimu. V. Toleikienė teigė, kad apibūdinus socialinį darbą kaip akademinę discipliną, apibūdintume jį ir kaip mokslą.

Tarybos narė J. Tamašauskienė teigė, kad įstatymo pakeitimai turi būti naudingi praktikoje. Kaip pavyzdį ji pateikė žodį „įgalinimas“, kuris, pasak J. Tamašauskienės, praktikoje nesuteikė jokio pokyčio. Taip pat Tarybos narė sakė, kad žodis „iššūkis“ nėra tinkamas pasirinkimas, apibrėžiant socialinį darbą – minėtas žodis lietuviams asocijuojasi su „kvietimu į dvikovą“.

Tarybos narė R. Jurkuvienė klausė, kokie svarbiausi „dalykai“ (kurių nebuvo nei anksčiau, nei dabar) turėtų atsirasti socialinio darbo apibrėžime. J. Tamašauskienė sakė, kad tai tikrai turėtų būti žmogaus teisių užtikrinimas. R. Naujanienė teigė, kad socialinio darbo apibrėžimo 2-oje dalyje reikėtų palikti sakinio dalį, prasidedančią žodžiais „socialinis darbas“ (R. Naujanienės paruoštoje medžiagoje).

2-ame R. Naujanienės paruoštos medžiagos punkte, Tarybos narė R. Mickuvienė siūlė įtvirtinti nuostatą, kad socialinių paslaugų įstaigų vadovas turėtų būti įgijęs socialinio darbo kvalifikacinį laipsnį (bakaluro, magistro). Pasak Tarybos narės,

kitu atveju jis neturėtų būti nurodomas kaip metodinis socialinių paslaugų įstaigų darbuotojų vadovas. R. Mickuvienė sakė suprantanti, kad jos siūlomam įstatymo pakitimo variantui priešintūsi daug socialinių paslaugų įstaigų vadovų, tačiau kvietė Tarybos narius „žiūrėti į ateitį“.

Tarybos narė G. Vaičekauskaitė teigė, kad R. Mickuvienės pasiūlytas įstatymo pakitimo variantas būtų lengviau priimtas Seime, jei kartu būtų pasiūlytos ir pereinamosios nuostatos (pavyzdžiui, 5-eri metai). Tam pritarė ir kiti Tarybos nariai.

Ministro patarėja G. Matulytė informavo Tarybos narius apie darbo grupę, kurioje šiuo metu sprendžiamas socialinių paslaugų įstaigų vadovų išsilavinimo klausimas. Pasak G. Matulytės, dauguma minėtoje darbo grupėje dalyvaujančių socialinių paslaugų įstaigų vadovų pasisako už neprivalomą socialinio darbo išsilavinimą vadovui, tačiau yra svarstomos ir aptariamoms socialinių paslaugų įstaigų vadovų atestacijos, kvalifikacijos kėlimo galimybės.

Tarybos narių diskusijos metu buvo nutarta dabar galiojančio Socialinių paslaugų įstatymo 19 straipsnio 8 punktą išdėstyti taip: *Socialinių paslaugų įstaigos vadovas privalo turėti aukštąjį socialinio darbo išsilavinimą ir nuolat tobulinti savo profesinę kompetenciją socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka*. Taip pat turėtų būti nurodomos ir pereinamosios nuostatos (5-eri metai).

Toliau buvo diskutuojama dėl R. Naujanienės paruoštos medžiagos apie socialinį darbą skirtingose srityse ir sistemose. Tarybos narės R. Jurkuvienė ir L. Danusevičienė teigė, kad joms priimtinesnis praėjusiame Tarybos posėdyje svarstytas variantas, kuriame buvo aprašytos socialinio darbo sritys. Tarybos narė J. Tamašauskienė, perteikdama Lietuvos socialinių darbuotojų asociacijos nuomonę, sakė, kad praėjusiame Tarybos posėdyje aptartos socialinio darbo sritys yra labiau panašesnės į sąvokas, o ne į sritis. Taip pat J. Tamašauskienė pabrėžė, kad socialinio darbo sritys nėra baigtinės. Tarybos narė R. Jurkuvienė klausė, ar socialinio darbo sritis norime vystyti, plėsti ir įstatymo lygiu parodyti, kad tai taip pat yra socialinis darbas. Į tai teigiamai reagavo Tarybos narės S. Šimkienė, V. Toleikienė. V. Toleikienė priminė, kad praėjusį rudenį Tarybos nariai teigė, jog socialiniai darbuotojai nėra atpažįstami kaip veikėjai, profesionalai. Taip pat, pasak Tarybos narės, neatpažįstama, kokiose srityse veikia socialiniai darbuotojai. V. Toleikienė siūlė nepamesti šių minčių, rengiant įstatymo projektą. Tarybos narė dar sakė, kad svarbu apsibrėžti koks yra socialinio darbuotojo darbo turinys, dirbant skirtingose srityse (sistemose). Tarybos narė G. Vaičekauskaitė siūlė socialinio darbo sritis išvardinti įstatyme, o jų aprašymus – poįstatyminiuose teisės aktuose. Ministro patarėja G. Matulytė kvietė Tarybos narius pasvarstyti, kokiu (-iais) būdu (-ais) socialinį darbą norime „padaryti svarbesniu“ – galbūt įstatyme išvardydami socialinio darbo principus, pabrėždami socialinio darbo kokybę ir apsibrėždami patį socialinį darbą. Posėdžio sekretorė I. Ivanauskienė informavo Tarybos narius apie Laisvės atėmimo bausmę atlikusių asmenų integracijos į visuomenę modelio kūrimo projektą. Šio projekto darbo grupės metu Teisingumo ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerijų atstovams pavyko priimti bendrą sprendimą, kad įkalinimo įstaigose socialinį darbą turėtų dirbti socialiniai darbuotojai, taip, kaip jie yra apibrėžti Socialinių paslaugų įstatyme, o ne „buvę būrio viršininkai“ ar „resocializacijos specialistai“. Tai tik vienas iš pavyzdžių, kodėl ir kaip šiuo metu galiojantis įstatymas ir Tarybos narių rengiamas įstatymo projektas yra svarbus socialinio darbo, kaip profesijos, prestižui ir socialinį darbą dirbantiems asmenims.

Tarybos nariai diskutavo dėl žodžio „sistema“ (socialinė, socialinio darbo, socialinių paslaugų) – daugumos narių nuomone, tai yra per plati sąvoka, kuri socialinio darbo aspektu nėra apibrėžta jokiame teisės akte.

Taip pat diskutuota dėl sričių, kuriose veikia socialinis darbuotojas aprašymų. Tarybos nariai svarstė, ar užtektų nurodyti, ką veikia socialinis darbuotojas ir tiesiog nurodyti tam tikras jo veikimo sritis, ar vis dėlto reikia aprašyti socialinio darbuotojo veiklą atskirai tam tikrose srityse. J. Tamašauskienė apibendrindama sakė, kad svarbiausias šioje diskusijoje turėtų būti poveikio klausimas – kokių poveikį vienokie ar kitokie įstatymo pakitimai sukurs praktikoje.

Posėdžio pirmininkė R. Jurkuvienė, apibendrindama vykusią diskusiją, sakė, kad Tarybos nariai Socialinių paslaugų įstatymo pakitimais siekia plėsti ir stiprinti socialinį darbą.

NUTARTA.

- Diskusija apie galimą Socialinių paslaugų įstatymo tobulinimą bus tęsiama ir kito posėdžio metu.
- Tarybos nariai (grupėmis po du) aprašys ir pasidalins su kitais Tarybos nariais informacija apie socialinį darbą sveikatos srityje – R. Jurkuvienė ir L. Danusevičienė, socialinį darbą švietimo srityje – S. Šimkienė ir J. Sadauskas, socialinį darbą teisėtvarkos srityje – R. Mickuvienė ir I. Ivanauskienė.
- Kitas Tarybos posėdis vyks šių metų kovo 17 d.
- Kitą Tarybos posėdį moderuos R. Naujanienė.

Posėdžio pirmininkas

Ramunė Jurkuvienė

Posėdžio sekretorė

Indrė Ivanauskienė